

Smjernice za potencijalne prijavitelje i korisnike programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti za korištenje umjetne inteligencije

Uvod

Europska komisija ističe važnost odgovorne, etičke i transparentne uporabe umjetne inteligencije (UI), uz poštivanje smjernica i pravnih okvira EU¹. UI može poslužiti kao pomoćni alat za podršku različitim zadacima, uključujući izradu nacrtā, sažimanje sadržaja, vizualizaciju podataka ili pripremu diseminacijskih materijala. Pri njezinoj uporabi važno je da generirani sadržaj bude pažljivo pregledan i prilagođen od strane korisnika, kako bi odražavao stvarni rad i autorstvo, bio u skladu s etičkim i pravnim načelima, uključujući transparentnost, pravednost i zaštitu osobnih podataka te bio usklađen s programskim pravilima i vrijednostima, kao i ciljevima projekta.

Ključne informacije

- Umjetna inteligencija (UI) može pomoći u:
 - pripremi i strukturiranju ideja i tema projektnih prijedloga - imajte na umu da projektni prijedlozi moraju sadržavati izvorni sadržaj čiji su autori prijavitelj ili partnerstvo te se temeljiti na stvarnim potrebama koje dokazujete provedbom i predstavljanjem jasne analize potreba unutar svoje organizacije/partnerstva,
 - poboljšanju čitljivosti i jasnoći projektnih prijedloga/izvještaja
 - prijevodima na strane jezike (napomena: potrebno je odabrati alate koji pružaju visokokvalitetne prijevode, uz pregled sadržaja od strane izvornog govornika ili jezičnog stručnjaka kako bi se uočile netočnosti i nijanse koje umjetna inteligencija može previdjeti; ključni sadržaj projekta, poput ciljeva, ishoda i smjernica za sudionike, uvijek bi trebao biti podvrgnut ljudskom pregledu kako bi se osigurala jasnoća i usklađenost sa standardima programa),
 - pisanju izvještaja i vođenju bilješki,
 - sažimanju sadržaja/tekstova i njihovoj usporedbi,
 - pripremi promotivnih materijala (plakati, videi, prezentacije),
 - vođenju timova i raspodjeli zadataka.
- Rizici:
 - potrebno je provjeriti vjerodostojnost i točnost svih informacija dobivenih putem alata UI i uskladiti ih s pravilima programa te ujedno voditi računa o zaštiti osobnih podataka i općenito o odgovornom i etičnom korištenju umjetne inteligencije.

¹ [AI Act](#)
[Digital Education Action Plan \(2021-2027\)](#)
[Ethical guidelines on the use of artificial intelligence \(AI\) and data in teaching and learning for educators](#)

- potrebno je imati na umu činjenicu da UI alati mogu u svojim odgovorima biti pristrani, stoga je naglasak na provjeri vjerodostojnosti i točnosti informacija te ljudskom sudu još veći.
- projektni prijedlozi moraju sadržavati izvorni sadržaj čiji je autor prijavitelj ili partnerstvo; ako se koristi UI, potrebno je voditi računa o riziku od plagijata i temeljito provjeriti je li prijava u skladu s propisima o intelektualnom vlasništvu te da sadržaj ostaje izvoran (dio C Vodiča kroz program Erasmus+/dio E Vodiča kroz program Europske snage solidarnosti)

Primjeri alata i njihova primjena

- [Canva](#) / [PowToon](#) / [Gamma](#) – izrada postera, videa i prezentacija za promociju i diseminaciju.
- [Napkin](#) / [Piktochart](#) / [Infografix](#) – vizualni prikazi i infografike za jasnije predstavljanje ideja.
- [ChatGPT](#), [Copilot](#), [Gemini](#) – pomoć pri sažimanju, prijevodu i usporedbi dokumenata, kreiranju zapisnika, izvještaja i analiza te strukturiranju ideja, ali uvijek uz **osobni doprinos**! Važno je imati na umu da se **teme, ciljevi, aktivnosti i rezultati projektnih prijedloga moraju temeljiti na stvarnoj/izvornoj analizi potreba** koju ste proveli unutar svoje organizacije i/ili partnerstva i čije ste rezultate predstavili u projektnom prijedlogu. Također može pomoći pri preglednijem i strukturiranijem **predstavljanju provedenih aktivnosti te ostvarenih ciljeva i rezultata** u izvješćima tijekom provedbe i po završetku projekta.
- [Microsoft Translator](#) – pomoć kod komunikacije s partnerima iz drugih zemalja.
- [Asana](#), [Trello](#), [Miro](#)/[Mural](#) – timski rad, planiranje aktivnosti i vođenje projekta.

NB. Trenutačno ne postoji službeni popis odobrenih ili preporučenih UI alata za korištenje u upravljanju programima Erasmus+ ili ESS.

Preporuke za prijavitelje

- UI koristite za **podršku i inspiraciju**, no prijedlog projekta mora odražavati **stvarne kapacitete, ideje i potrebe organizacije ili partnerstva** te se temeljiti na izvornom sadržaju i autorskom radu prijavitelja.
- Vodite računa o poštivanju propisa o intelektualnom vlasništvu i kako ne bi došlo do plagijata.
- Vodite računa o **zaštiti osobnih podataka** i ne dijeliti osjetljive informacije s alatima. Koristite UI alate koji odgovorno rukuju podacima te koji su usklađeni sa zakonima o privatnosti i održavaju strogu kontrolu pristupa svim podacima koje generiraju UI alati.

- Kombinirajte UI alate s vlastitom kreativnošću, iskustvom i znanjem kako bi projektni prijedlog bio autentičan i vjerodostojan.
- Uvedite **posebne e-mail adrese** za UI alate radi zaštite privatnosti.
- Koristiti UI **kao pomoć**, ali **NE kao konačni izvor istine** (provjera vjerodostojnosti informacija u relevantnim izvorima!).
- Potencijalno korisno i zanimljivo: [Zbirka alata generativne umjetne inteligencije za obrazovanje](#).

Odgovorna uporaba umjetne inteligencije znači da je sadržaj relevantan, činjenično točan, specifičan za projekt te lišen plagiranja ili pogrešnog prikazivanja. Kada se koristi umjetna inteligencija, ona bi trebala podupirati i strukturirati narativ, a ne zamijeniti ljudsku prosudbu ili originalnost.

Donoseći informirane odluke o tome kako i kada se koristi umjetna inteligencija, prijavitelji i korisnici doprinose širim ciljevima digitalne odgovornosti i okolišne održivosti, u skladu s vrijednostima na kojima se temelje Erasmus+ i Europske snage solidarnosti. Alati UI uvelike se razlikuju po potrošnji energije i utjecaju na okoliš. Veliki generativni modeli – koji se koriste za izradu teksta, slika ili videozapisa – mogu biti posebno resursno zahtjevni, osobito kada se često koriste ili za zadatke koji bi se mogli riješiti jednostavnijim rješenjima. Kako uporaba umjetne inteligencije postaje sve raširenija u upravljanju programima i administraciji, važno je uz učinkovitost uzeti u obzir i održivost.

AMPEU, veljača 2026.

